

SELETUSKIRI
Vormsi Vallavolikogu määruse eelnõu
Vormsi valla 2024. aasta I lisaeelarve juurde

Vormsi valla 2024. aasta I lisaeelarve on koostatud eesmärgiga täpsustada 15.03.2024 vastu võetud eelarves põhitegevuse tulused, põhivara müügitulu ning finantstulused, et lisada eelarvesse vahendeid suurenenud põhitegevuse kulude katteks. Lisaeelarvega korrigeeritakse ka sihtotstarbeliste projektidega seotud tulused ja kulused.

Lisaeelarve ülesehitusel on lähtutud lisaks muudatuste esitamisele ka vajadusest esitada info esialgselt eelarvest ja eelarve kogumahust.

Korrigeeritud eelarve annab täpsema sisendi Vormsi valla eelarvestrateegia koostamiseks aastateks 2025 – 2029.

MUUDATUSED PÕHITEGEVUSES

Muudatused põhitegevustuludes

Lisaeelarvega on suurendatud laekuvat maksutulude prognoosi füüsilise isiku tulumaksu osas.

Tabel 1. Maksutulude muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.24	lisaeelarve (+/-)
30	MAKSUTULUD KOKKU	784 435	471 587	19 780
3000	Füüsilise isiku tulumaks	745 100	446 392	20 143
3030	Maamaks	39 335	25 196	-363

Lisaeelarvega on planeeritud täiendavat maksutulud füüsilise isiku tulumaksu laekumisest, lähtudes tulumaksu seitsme kuu keskmisest laekumisest 2024. aastal.

Maamaksu tulu prognoosi on korrigeeritud tulenevalt maamaksu laekumise protsendist aasta laekumisse seisuga 31.07.23 (64,65%).

Lisaeelarvega on korrigeeritud kaupade ja teenuste müügitulu prognoosi, lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.2024 ning muust eelarve tulused mõjutavast informatsioonist.

Tabel 2. Kaupade ja teenuste müügitulu muutused eurodes

tulu liik	tulu nimetus	eelarve	täitmine 31.07.24	lisaeelarve (+/-)
32	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK KOKKU	81 764	44 040	2 725
3201	Riigilõivud	2 962	1 540	-779
3220	Tulud haridusalasest tegevusest kokku	10 705	11 706	5 981
3221	Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	4 500	4 785	4 536
3224	Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	1 400	1 658	678
3225	Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	28 000	720	-8 397
3232	Tulud muudelt majandusaladelt	8 000	11 616	5 849
3233	Üüri- ja renditulud	22 027	11 735	-1 909

3237	Õiguste müük	4 170	0	-3 514
3238	Muu toodete ja teenuste müük	0	280	280

Täiendava riigilõivutulu laekumise prognoos põhineb eelarve täituvusel seisuga 31.07.24 ning riigilõivu laekumise protsendil aasta laekumisse seisuga 31.07.23 (70,55%).

Haridusasutuste majandustegevuse tulu suurendamise aluseks on eelarve täituvus seisuga 31.07.2024. Algselt planeeriti eelarves tulu lasteaia tasudelt 2005 eurot, teistelt kohalikelt omavalitsustelt 3600 euro ja koolitoidult 5100 eurot. Käesoleva aasta seitsme kuu laekumises on olnud tulu lasteaia tasudelt 984 eurot, teistelt kohalikelt omavalitsustelt 3366 eurot, koolitoidult 6922 eurot (sh erakorralisest toitlustamisest 3765 eurot) ning kooliruumide kasutusse andmisest 434 eurot. Lähtudes eelarve täituvusest ja laste arvust haridusasutuses seisuga 31.07.2024 võib prognoosida tulu lasteaia tasudelt alalaekumas -201 eurot, teistelt kohalikelt omavalitsustelt ülelaekumas +1296 eurot ning koolitoidult ülelaekumas +4452 eurot.

Tulu kultuurialasest tegevusest saadakse rahvamaja tegevusest. Eelarves planeeriti algselt piletimüügi tulu vaid 4500 eurot Talharpa laagri osalustasudest. Tegelik teadaolev tulu seisuga 02.09.2024 on kõigi kultuuriürituste osalustasuna 9036 eurot.

Sotsiaalialase teenuse tulu saadakse lapsehoiu ja sotsiaaltranspordi teenuse osutamisest. Käesoleva aasta seitsme kuu laekumises sisaldub suvise lapsehoiuteenuse tulu 1070 eurot. Lähtudes eelnevate kuude tulude laekumisest võib selles tegevusalas mõningal määral täiendavat tulu prognoosida.

Elamu- ja kommunaalasutuste majandustegevuse tulu saadakse prügiteenuse osutamisest. Eelarvega algselt 2023. aasta tulude alusel (14 000 eurot) planeeritud kahekordne täiendav tulu prügiteenuse hinna muutmise ei realiseeru, sest uued hinnad kehtestati 2024. aasta maikuu ning seda mitte tagasiulatavalt 2024. aasta algusest (st 42% osas hind ei muutu üldse) ning põhilise osa tuludest moodustavad teenused, mille hinda muudeti 60 euro asemel 100 eurole ning 20 euro asemel 35 eurole (st tõenäoline muudatus on mitte 100% vaid 69%). Selle alusel on prügiteenustelt laekuvat tulude prognoosi muudetud realistlikumaks ning vähendatud ligikaudu 8400 eurot.

Muudest majandustegevustest laekuva tulu suurendamise aluseks on mineraalse toorme müügitulu maht käesoleva aasta aprillist juulini (11 616 eurot, sh juuni erakorraliselt 8267 eurot seoses ehitustegevusega). Käesoleva aasta augusti- ja septembrikuu müügitulu jätkub tõenäoliselt samas mahus võrreldes eelnevate kuudega, mil müük ei olnud erakorraline.

Üüri- ja renditulu varadelt on vähendatud lähtudes seitsme kuu keskmisest laekumisest 2024. aastal.

Tulusid õiguste müügist on vähendatud tulenevalt mobiilimastide renditulu edasilükkumisest järgmisesse aastasse (eelarves algselt planeeritud 2000 eurot) ning vastavalt muude maakasutuslepingute muudatustest (eelarves algselt planeeritud 2170 eurot, lepingutega kaetud 656 eurot).

Kokku on lisaeelarvega suurendatud kaupade ja teenuste müügitulu 2725 euro võrra, mis on 3,33% võrreldes algselt planeerituga. Suurim negatiivne mõju tuleneb prügiteenuste hinna muutuste jõustumisest mitte aasta alguses ega planeeritud suurus. Suuremad positiivsed mõjutajad võrreldes algselt planeerituga tulenevad hariduse ja kultuuri valdkonnast ning mineraalse toorme müügist.

Lisaeelarvega on suurendatud saadavaid toetusi tegevuskuludes 29 347 eurot lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.24 ning teadaolevatest täiendavatest laekumistest.

Tabel 3. Tegevuskuludeks saadavad täiendavad toetused koos selgitustega eurodes

tulu liik	tulu nimetus ja selgitus	eelarve	lisaelarve (+/-)
3500, 3520	SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS KOKKU	443 838	29 347
3500	Saadavad sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks KOKKU	31 450	13 261
	Riigikogult Europarlamendi valimiskuludeks		4 351
	Eesti Kultuurikapitalilt rahvamaja kultuuriüritusteks		580
	Projektile "Koosloomeline Vormsi saare ettevõtluskeskkonna arendamine" (kogumaksumus 11 900 eurot sh omaosalus 3570 eurot)		8 330
3520	Saadavad mittesihotstarbelised toetused KOKKU	412 388	16 086
	Vabariigi valitsuselt juhtumipõhine toetus maamaksu laekumise vähenemise kompenseerimiseks (maade korralisest hindamisest tulenevalt)		14 000
	Toetusfondi muudatus hariduskuludeks		2 086

Täiendavalt saadavate sihtotstarbeliste tegevustulude arvelt on suurendatud sihtotstarbelisi põhitegevuse kulusid kokku 13 261 eurot. Mittesihotstarbeliselt saadavatest toetustest on suunatud 2086 eurot hariduskuludesse ning ühekordselt eraldatud maamaksu toetus 14 000 eurot suunatud põhitegevuse kulude suurendamise katteks.

Kokku on lisaelarvega suurendatud põhitegevuse tulusid 51 852 euro võrra.

Muudatused põhitegevuskuludes

Lisaelarvega on suurendatud antavaid toetusi tegevuskuludeks 13 395 euro võrra ning muid tegevuskulusid 50 420 euro võrra. Muude tegevuskulude osas on suurendatud personalikulud 20 213 euro võrra ja majandamiskulusid 30 207 euro võrra.

Tabel 4. Põhitegevuse kulude muutused eurodes

tegevusala		kulu liik		eelarve	täitmine 31.07.24	lisaelarve (+/-)
01112	Valla- ja linnavalitsus	50	personalikulud	169 658	93 818	12 377
01112	Valla- ja linnavalitsus	55	majandamiskulud	86 000	34 935	13 097
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	45	muud toetused	3 605	3 443	1 045
01600	Muud üldised valitsussektori teenused	50	personalikulud	0	5 747	5 750

01600	Muud üldised valitsussektori teenused	55	majandamiskulud	0	104	105
04510	Maanteetransport	55	majandamiskulud	27 000	28 745	22 000
05101	Avalike alade puhastus	55	majandamiskulud	30 860	7 132	-5 000
066051	Elamu- ja konnaalmajanduse haldamine	55	majandamiskulud	35 740	10 793	-8 305
08202	Rahva- ja kultuurimajad	45	muud toetused	20 176	15 860	4 350
08202	Rahva- ja kultuurimajad	50	personalikulud	26 760	11 150	-2 000
08202	Rahva- ja kultuurimajad	55	majandamiskulud	35 350	17 847	7 116
091101	Alusharidus - Lasteaed	55	majandamiskulud	11 000	5 232	2 214
091102	Alusharidus - Teised KOV lasteaiad	55	majandamiskulud	4 320	2 639	204
092121	Kool riigieelarvest	50	personalikulud	232 587	129 489	2 086
092122	Kool vallaeelarvest	55	majandamiskulud	60 940	23 162	7 276
092123	Põhi- ja üldkeskharidus üldine	50	personalikulud	0	499	500
092123	Põhi- ja üldkeskharidus üldine	55	majandamiskulud	9 268	4 784	-500
09601	Koolitoit	50	personalikulud	20 823	12 914	1 500
10200	Eakate sotsiaalhoolekandeasutused	41	sotsiaaltoetused	0	3 961	8 000
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	55	majandamiskulud	12 350	999	-8 000
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	55	majandamiskulud	3 618	196	-2 400
10900	Muu sotsiaalne kaitse	55	majandamiskulud	1 300	2 148	2 400
PÕHITEGEVUSE KULUDE MUUTUS KOKKU						63 815

Vallavalitsuse personalikuludid on suurendatud vastavalt volikogu käesoleva aasta augustikuu otsustele maksta käesoleval aastal vallavanema umbusaldamisel erakorraliselt hüvitist kahe kuupalga ulatuses ning suurendada käesoleva aasta augustis vallavanema palgamäära suurust 900 eurot kuus. Kasv kokku 7,3%.

Vallavalitsuse majanduskuludid on suurendatud 13 097 eurot. Täiendava sihtfinantseeritava projekti "Koosloomeline Vormsi saare ettevõtluskeskkonna arendamine" toetusest lisandus 8330 eurot. Projekti kogumaksumus oli 11 900 eurot ning omaosalus 3570 eurot oli planeeritud eelarves olemas vallavalitsuse arendustegevuses. Katlamaja küttekulude ümberpaigutamisest elumajanduse alt osaliselt vallavalitsuse alla lisandus 3815 eurot (vt viide 1). Põhivara müügi enampakkumiste korraldamiskuludeks on lisatud täiendavaid

vahendeid 952 eurot. Kasv kokku 15,2%.

1045 eurot on lisatud täiendavaid vahendeid Saarte Energiaagentuurile makstavaks projektide omaosaluseks.

Europarlamenti valimiskuludeks on lisatud täiendavaid vahendeid 5855 eurot. Toetus Riigikogult oli 4351 eurot.

Maanteetranspordi majanduskuludeks on lisatud täiendavaid vahendeid lähtudes eelarve täituvusest seisuga 31.07.2024 ning aasta teise poole prognoositavatest kuludest. Maanteetranspordi eelarve oli algselt 27 000 eurot ning tänaseks teada täiendav lisavajadus on vähemalt 22 000 eurot. Kasv kokku 81,5%.

Teiste põhitegevuse kulude suurendamise katteks ning positiivse prognoositava põhitegevuse tulemi eesmärgil on vähendatud 5000 euro võrra avalike alade puhastuse majandamiskulusid. Aluseks on võetud eelarve täituvus ning teadaolevad võimalikud kulud käesoleva aasta teiseks pooleks.

Elamumajanduse kulusid on kokku vähendatud 8305 eurot. Katlamaja küttekulude ümberjaotamisest on vähendatud elamumajanduse eelarvet 13 305 eurot ning elamumajanduse remondikuludeks on lisatud 5000 eurot. Eelarves algselt planeeriti katlamaja kütte kuludeks 2023. aasta kulude ja käibemaksu tõusu alusel 17 340 eurot. Pärast eelarve vastuvõtmist otsustati muuta katlamaja küttekulude kajastust tegelike soojatarbijate tegevusalast lähtudes ning kinnitati vallavalitsuses katlamaja energiakuludele proportsionaalne jaotus köetavate hoonete parameetrite alusel.¹ Täiendavaid vahendeid remondikuludeks planeeritakse kasutada Solhem 2 korteri remondiks ja sisustamiseks.

Rahvamaja toetuseid on suurendatud 4350 euro võrra seoses vajadusega finantseerida Spordiliit Läänela spordiprojektidega seotud tegevusi Läänemaal.

Rahvamaja majanduskulusid on suurendatud kultuuriürituste korraldamiseks tulenevalt Talharpa laagri jt piletimüügi tulude suurenemisega 4536 eurot, Kultuurkapitalilt saadava täiendava toetusega 580 eurot ning lisaks on ümberpaigutatud rahvamaja personalikuludest majanduskuludesse 2000 eurot. Personalikulusid sai vähendada kultuurispetsialisti vahetumisel ajutiselt täitmata ametikohast tulenevalt.

Lasteaia ja kooli majanduskulusid on suurendatud katlamaja kulude ümbertõstmisest tulenevalt (vt viide 1).

Kooli õpetajate personalikulude suurendamisel on lähtutud toetusfondi muudatusest.

Kooli kokkade personalikulude suurendamise aluseks on koolitoidu personalikulude eelarve täituvus ning selles sisalduv kooli kokkadele makstud lisatasud erakorralistest toitlustamistest tulenevalt. Selle katteks on osaliselt laekunud lisatulu erakorralisest toitlustamisest (3765 eurot).

Muudatused põhi- ja üldkeskhariduse ning sotsiaalvaldkonna eelarvetes on korrigeerivad ümbertõstmised oma valdkonnas.

Kokku on lisaeelarvega suurendatud põhitegevuse kulusid 63 815 euro võrra.

Lisaeelarve põhitegevuse muudatused vähendavad põhitegevuse tulemit 11 963 euro võrra. Kokku on planeeritud aasta lõpetada siiski positiivse põhitegevuse tulemiga (3581 eurot).

MUUDATUSED INVESTEERIMIS- JA FINANTSEERIMISTE GEVUSES

Lisaeelarvega on suurendatud põhivara müügitulu 15 000 eurot vastavalt tegelikule laekumisele. Enampakkumise korras on õnnestunud müüa nii Jalaka kui ka Vanaveski kinnistu ning müügitulu on teenitud

¹ Varasemalt elamumajanduse tegevusalas planeeritud ja kajastatud katlamaja küttekulude ümber jaotamine (17 340 eurot) hoonete tegelike valdkondade põhiseks: kool 41,96%, lasteaed 12,77%, vallavalitsus 22% ja elamumajandus 23,27%

35 000 eurot.

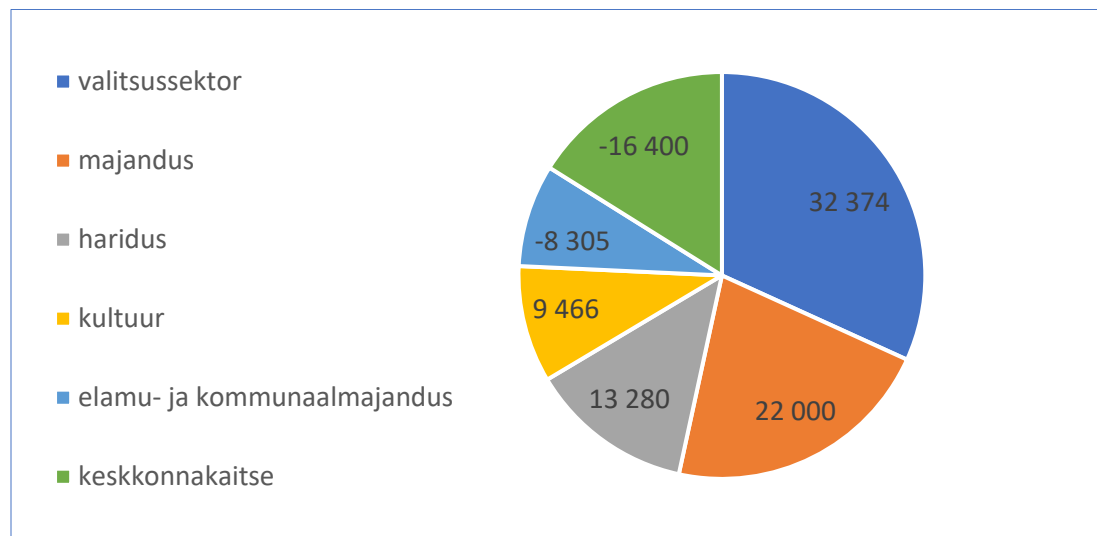
Investeeringute mahtu ning põhivara soetuseks saadavat toetust on vähendatud 11 400 eurot. Käesolevaks aastaks planeeritud loomsete jäätmete matmispaiga investeeringuks toetust saada ei õnnestunud. Projekti kogumaksumus oli 19 000 eurot sh omaosalus 7600 eurot. Kogu jäätmekäitluse tegevusvaldkonna investeering sisaldas lisaks loomsete jäätmete matmispaiga investeeringule ka jäätmemajanduse investeeringuid prügimajadesse, millest 2024. a investeeringu mahuks planeeriti 73 013 eurot (sh omaosalus 10 952 eurot). Tegelik omaosalus suureneb vähemalt 7082 eurot, millest tulenevalt on ümber suunatud vabanenud vahendid loomsete jäätmete matmispaiga investeeringult summas 7600 eurot prügimajade investeeringu lõpetamiseks.

Täiendavaid vahendeid finantstuludelt lisatakse 5000 eurot. See tuleneb käesoleva aasta alguses avatud üleöödeposiidi hoiuselt juba teenitud ning prognoositavalt intressitulult.

Lisaeelarve menetluse ajal ei ole käesoleva aasta suurima investeeringu Vormsi Spordihoone ehitamisega seotud rahavoogude plaan veel teada ning ka eelarveaasta laenuleping on sõlmimata. Spordihoone ehituse hanke tulemusena on ehitusleping küll sõlmitud, kuid ehituse hind on võrreldes algselt planeerituga suurenenud 38 618 euro võrra. Spordihoone ehituse rahastamise täpne ajakava ei ole veel selge ning tõenäoliselt jääb suurem osa ehitusega seotud kuludest 2025. aastasse. Käesoleva aasta investeeringulaenu võetakse vastavalt tegelike rahavoogude vajadusele ning mitte rohkem, kui eelarves kinnitatud.

KOKKU KULUDE MUUTUSED VALDKONDADE LÕIKES

Lisaeelarvega on kokku suurendatud põhitegevuse kulusid ja investeerimistegevuse kulusid 52 415 euro võrra.

Joonis 1. Täiendavalt planeeritavad põhitegevuse kulude ja investeerimistegevuse väljaminekute muudatused tegevusvaldkondade lõikes, eurodes

Suurimad muudatused on valitsemise ja majanduse valdkonnas.

Lisaeelarve muudatused peaksid suurendama varem planeeritud aasta lõpu raha jääki 8037 euro võrra ning selle tulemusel peaks prognoositav raha jääk peaks olema vähemalt 186 375 eurot.

Koostanud Agle Romulus (Vormsi Vallavalitsuse finantsjuht-raamatupidaja)